

เปลี่ยนความผันผวนสู่ ความยั่งยืนในตลาดเกิดใหม่

CG in Emerging Markets in Thailand

คำว่า ตลาดเกิดใหม่ หรือ Emerging Markets น่าจะเป็นคำที่คุ้นหูและอาจไม่ใช่คำที่แปลกใหม่ในเวลานี้ เป็นศัพท์ที่บัญญัติมาตั้งแต่ในช่วงทศวรรษที่ 1980 โดยนักเศรษฐศาสตร์ของธนาคารโลกที่ชื่อ Antione van Agtmael ผู้ริเริ่มเรียกประเทศที่อยู่ระหว่างกำลังพัฒนาไปสู่พัฒนาแล้วและมีความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจว่าเป็นประเทศตลาดเกิดใหม่ ตลาดเกิดใหม่ยังคงเป็นที่น่าจับตามองของนักลงทุนและมีบทบาทสำคัญมากขึ้นในเศรษฐกิจโลกเนื่องจากเป็นกลุ่มประเทศที่เป็นแหล่งทรัพยากรและแรงงานที่สำคัญ มีประชากรมากหรือคิดเป็น 80% ของประชากรทั่วโลก มีแนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงและมีกิจกรรมทางเศรษฐกิจขยายตัวรวดเร็วเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งปัจจัยข้างต้นนี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนให้ตลาดเกิดใหม่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง บริษัทจัดทำดัชนีวิเคราะห์การลงทุนและบริษัทบริการทางการเงิน เช่น FTSE S&P หรือ MSCI Barra ได้แบ่งกลุ่มประเทศเกิดใหม่ซึ่งส่วนใหญ่ใช้หลักเกณฑ์พื้นฐานการแบ่งกลุ่มที่คล้ายคลึงกัน นั่นก็คือรายได้เฉลี่ยต่อหัวของ

ประชากรและโครงสร้างพื้นฐานของตลาดทุน แต่หากมองในแง่การลงทุนแล้วตลาดเกิดใหม่จะถูกแบ่งออกเป็นภูมิภาค 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่หนึ่งตลาดเกิดใหม่ในละตินอเมริกา หรือ Emerging Latin America เช่น เม็กซิโก บราซิล ชิลี อาร์เจนตินา เวเนซุเอลา เป็นต้น กลุ่มที่สองตลาดเกิดใหม่ในยุโรปตะวันออก หรือ Emerging East Europe เช่น สาธารณรัฐเช็ก รัสเซีย ฮังการี โปแลนด์ เป็นต้น กลุ่มที่สามตลาดเกิดใหม่ในตะวันออกกลางและแอฟริกา หรือ Emerging Europe and Africa เช่น แอฟริกาใต้ อียิปต์ ไนจีเรีย ลิเบีย เป็นต้น และกลุ่มที่สี่ตลาดเกิดใหม่ในเอเชีย หรือ Emerging Asia เช่น จีน อินเดีย เกาหลีใต้ และแน่นอนประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในประเทศตลาดเกิดใหม่ในเอเชียด้วยเช่นกัน ตลอดหลายปีที่ผ่านมาตลาดเกิดใหม่ยังคงเป็นกลุ่มที่น่าสนใจของนักลงทุน และในปีนี้นั้นในตลาดเกิดใหม่ยังคงมีแนวโน้มที่ได้รับความนิยมสูงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากราคาหุ้นในตลาดเกิดใหม่ซื้อขายอยู่ในระดับราคาต่ำกว่าราคาหุ้นในกลุ่มประเทศที่พัฒนา นอกจากนี้ IMF ยังคาดการณ์ว่าตลอดปี 2560

กลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่มีดัชนีทางเศรษฐกิจที่มีการเติบโตสูงขึ้น 4% เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่มีอัตราเติบโตที่ระดับ 3.8 % โดยมีสัดส่วนหลักมาจากการเติบโตในกลุ่มเอเชีย รวมถึงอัตราดอกเบี้ยที่ค่อนข้างสูงเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ดึงดูดให้นักลงทุนไหลเข้ามาภูมิภาคเอเชียอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่กลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วมีการเติบโตขึ้นเพียง 1% เท่านั้น และมีการคาดการณ์ต่อไปว่าในปี 2564 GDP ของตลาดเกิดใหม่อาจสูงเป็น 2 เท่าเมื่อเทียบกับตลาดที่พัฒนาแล้วอีกด้วย ทั้งนี้กลุ่มอุตสาหกรรมหลักที่นักลงทุนกำลังให้ความสนใจเนื่องจากมองว่ามีศักยภาพในการเติบโตสูงประกอบไปด้วย 6 อุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตร อุตสาหกรรมบริการสุขภาพและการศึกษา อุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมค้าปลีกและสินค้าอุปโภคและบริโภค อุตสาหกรรมขนส่งและโทรคมนาคม และอุตสาหกรรมบริการทางการเงิน อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ตลาดเกิดใหม่จะแนวโน้มที่สดใส แต่ในขณะนี้นักลงทุนก็ยังมองว่าตลาดเกิดใหม่ยังคงมีความเสี่ยงในการลงทุนอยู่ในระดับหนึ่ง เนื่องจากตลาด

เกิดใหม่ถือว่ามีความผันผวนมากกว่าตลาดพัฒนา อันเป็นผลมาจากความเสี่ยงจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของประเทศหลักในกลุ่มตลาดเกิดใหม่ อีกทั้งยังต้องเผชิญกับปัจจัยทางเศรษฐกิจทั่วโลกที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุน เช่น การปรับขึ้นดอกเบี้ยของธนาคารกลางสหรัฐฯ ความไม่ชัดเจนจากผลกระทบนโยบายเศรษฐกิจของสหรัฐฯ หรือการปรับลดประมาณการของการขยายตัวของเศรษฐกิจจีน เป็นต้น

ดังนั้น การที่แต่ละประเทศผลักดันให้บริษัทมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีก็อาจเป็นอีกหนึ่งตัวช่วยสำคัญที่สามารถสร้างความเชื่อมั่นและดึงดูดนักลงทุน ลดความเสี่ยงจากผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความอ่อนแอทางเศรษฐกิจ รวมถึงทำให้ประเทศตลาดเกิดใหม่มีการเติบโตอย่างยั่งยืนและเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลกที่สำคัญต่อไปได้ ปัจจุบันเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดีถือเป็นเรื่องสำคัญที่บริษัททั่วโลกต่างตระหนักถึง เพราะเป็นที่ทราบกันดีว่านักลงทุนทั่วโลกส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาเป็นที่มาเป็นประเด็นในการพิจารณาและตัดสินใจลงทุนด้วย หากบริษัทขาดการกำกับดูแลกิจการที่ดีก็จะเป็นความเสี่ยงที่เกิดกับนักลงทุนได้ อย่างไรก็ตาม นักลงทุนเองก็สามารถทำหน้าที่ในการพัฒนาให้เกิดการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้ในฐานะที่เป็นหนึ่งในเจ้าของบริษัทเช่นกัน โดยนักลงทุนสามารถร่วมผลักดันให้บริษัทจดทะเบียนมีนโยบายและแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินธุรกิจ แต่การมีเพียงนโยบายและแนวปฏิบัติอย่างเดียวคงไม่เป็นประโยชน์หากไม่นำมาปฏิบัติให้เกิดขึ้นจริงประเทศไทยซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศตลาดเกิดใหม่ก็มีการผลักดันให้มีการขับเคลื่อนให้เกิดการกำกับดูแลกิจการที่ดีทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อสร้างความเติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนให้กับบริษัท ซึ่งการที่ตลาดหุ้นไทยได้รับการประเมินด้านการกำกับดูแลจากหน่วยงานต่างๆ ก็เป็นเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาการ

กำกับดูแลกิจการที่ดีในบริษัทได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างหน่วยงานต่างประเทศที่ได้ทำการประเมินด้านการกำกับดูแลกิจการของตลาดหุ้นไทย เช่น โดย World Bank ในโครงการ CG-Rosc โดย Asian Corporate Governance Association ร่วมกับ CLSA Asia-Pacific Markets ในโครงการ CG Watch สำหรับในประเทศไทยก็ได้รับการประเมินด้านการกำกับดูแลกิจการโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ผ่านโครงการการกำกับดูแลของบริษัทจดทะเบียน (CGR) ซึ่งผลประเมินชี้ให้เห็นถึงแนวโน้มที่ดีขึ้นในการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนไทยที่มีคะแนนรวมเพิ่มจาก 50% ในปี 2544 เป็น 78% ในปี 2559 เนื่องจากมีการแก้ไขกฎเกณฑ์และแนวปฏิบัติเพื่อยกระดับมาตรฐานด้านการกำกับดูแลกิจการให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลมากขึ้น รวมถึงแรงขับเคลื่อนจากหน่วยงานกำกับดูแลที่ต้องการรักษาความน่าเชื่อถือให้กับตลาดหุ้นไทย ที่ส่งผลให้ตลาดหุ้นไทยประสบความสำเร็จและเป็นผู้นำของภูมิภาค

นอกจากนี้ ยังมีอีกหนึ่งกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญไม่น้อยไปกว่านักลงทุนหรือหน่วยงานต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนั่นก็คือคณะกรรมการบริษัท เนื่องจากคณะกรรมการบริษัทในฐานะที่เป็นตัวแทนของนักลงทุนหรือผู้ถือหุ้นอีกทั้งยังเป็นผู้นำของบริษัทจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการให้แนวทางในการกำกับดูแลกิจการทั้งด้านผลประกอบการและการดำเนินงานเพื่อรักษาผลประโยชน์ให้กับบริษัทและผู้ถือหุ้น กล่าวคือ กรรมการต้องทำงานร่วมกับฝ่ายบริหารในการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ของบริษัท ติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานของผู้บริหาร กำกับดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับต่างๆ และรักษาผลประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้นอย่างเต็มที่ หากทุกฝ่ายร่วมกันผลักดันให้เกิดการกำกับดูแลกิจการที่ดีแล้วจะส่งผลให้บริษัทเติบโตได้อย่างแข็งแกร่งและยั่งยืน และส่งผลถึงถึงความเชื่อมั่นของนักลงทุน นำไปสู่การยกระดับ

การขยายตัวทางเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพและยั่งยืน

แต่อย่างไรก็ตามสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันมีความยุ่งยากและซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ธุรกิจต้องยอมรับและจำเป็นต้องเผชิญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นผลจากเศรษฐกิจโลก การเมือง หรือแม้แต่การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้ก็สามารถเป็นได้ทั้งโอกาสที่ทำให้ธุรกิจเติบโตอย่างก้าวกระโดด หรืออาจเป็นความท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจในการแข่งขันและการลงทุนได้เช่นกัน ดังนั้นเพื่อพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสจึงจำเป็นที่บริษัทต้องสร้างความแข็งแกร่งในการบริหารจัดการจากภายในและพร้อมปรับตัวให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งคณะกรรมการคือบุคคลสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนให้ธุรกิจสามารถเติบโตอย่างแข็งแกร่งจากภายใน หากคณะกรรมการมีการเสริมสร้างทักษะ เพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาความสามารถเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำพาบริษัทให้ก้าวผ่านความท้าทายและความเสี่ยง และสร้างการเติบโตที่ยั่งยืนได้ในระยะยาวท่ามกลางความแปรปรวนของเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมที่ในบางครั้งไม่อาจคาดการณ์ได้ว่าจะทวีความรุนแรงขึ้นเมื่อใดได้อย่างแน่นอน

The term 'Emerging Markets' seem to be better understood nowadays. Defined in the 1980s by World Bank economist Antione van Agtmael for a developing country with economic strength, emerging markets attracts investor and have an important role in global economy mainly due to natural resources and labour.

As up to 80% of the world population are in emerging markets, the potential

growth is high. Economic activities in these markets expand rapidly when compared to developed nations. These factors drive the emerging markets to continuously expand.

Index rating companies i.e. FTSE, S&P and MSCI Barra categorizes emerging markets based on per capita and investment structure. From the investor perspective, however, emerging markets are categorized into four regions. Emerging Latin America includes Argentina, Brazil, Chile, Mexico, and Venezuela. Emerging Eastern Europe comprises Czech Republic, Hungary, Poland Russia, and etc. Emerging Middle East, and Africa includes South Africa, Egypt, Nigeria, Libya. And Emerging Asia includes China, India, South Korea, and Thailand. These emerging markets have attracted investors for several years. The trend will continue because index prices in emerging markets are lower than those in developing countries.

International Monetary Fund (IMF) reported average growth among countries in emerging markets increased from 3.8% in 2016 to 4% in 2017, compared to markets in developing countries at 1%. Of the total, Emerging Asia shares the majority growth rate. High interest rate is the major factor that continuously attracts more investment into Asian stock markets. It is estimated that GDP among emerging markets will be two times higher than developed markets by 2021.

Six major industries that the investors will focus on are agriculture, health services and education, manufacturing, retailing and consumer products, logistics and telecommunication, and financial services. Such trend is considered positive for emerging markets. However, investors still consider risk at some level.

Generally, instability of emerging markets is more than markets in developing countries mainly due to deflation. The global economic impact on foreign investment, for example increased tax rate by the Federal Reserve and economy deflation in China. This is why corporate governance can help boost confidence among investors, reduce risk caused by economic deflation while supporting sustainable expansion of emerging markets and eventually global economy.

Corporate Governance (CG) is well aware among foreign investors. It is one the major factors for investment decision making. Lacking CG could pose risk to investment. Investors, as stakeholders, can also help develop CG. Having only policy and guidance is not sufficient. Implementation is the key

Thailand is among emerging market countries driving forward CG-related policies and mechanism in both governmental and private sectors with an aim to promote corporate growth and sustainability. Capital market is assessed by international organizations and that can boost CG development and implementation. Among the examples are World Bank Report on the Observance of Standards and Codes: Corporate Governance (CG-Rosc), CG Watch project by Asian Corporate Governance Association in cooperation CLSA Asia-Pacific Markets.

In addition, Thai capital market is also assessed by the Institute of Directors through the CGR project. A study shows a positive outlook as corporate governance

among Thai companies increased from 50% in 2001 to 78% in 2016.

Changes in rules and regulations related to CG have been carried out in order to raise the Thai corporate standard to the international level. Consistent action among CG watchdog agencies will enable Thai capital market to be equipped with credibility and qualification to lead the pack.

Apart from CG, the directors also play a crucial role in representing investors and leading the companies. Knowledge about CG is considered compulsory for directors overseeing benefits of the company and stakeholders. Corporate growth and sustainability are important among investors as these factors will have an impact on economy expansion and stability.

However, business environment is unavoidably more complicated due to changing global economic atmosphere, political instability and digital, and technology transformation. These factors can be considered as opportunities and challenges.

Turning challenges into opportunity requires solid internal administration and resilience to change that may happen at all times. Directors will help steer the company to business challenges and risks while creating long-term sustainability amid unpredictable economy, society and environment that may happen at all times.

นางสาวรัตตินันท์
รัชบุลลิกพัทธ์
Ms. Waratnarn
Ratchamusikpat

Senior CG Analyst
Curriculum Development,
Thai IOD

